

PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

Alla barn och elever ska känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt.

Enhet:

Bjurbäcksskolan F-6 inkl. grundsärskola
och fritidshem

Lsåret:

2021-2022

Innehåll

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	3
Syfte.....	3
Bakgrund	3
Kartlägg, analysera, åtgärda och följ upp efter följande modell	4
Uppföljning och utvärdering	4
Främjande arbete	7
Kartlägg och undersök risker för kränkningar.....	9
Analys av orsakerna till riskerna	11
Upprätta åtgärder	12
Så här gör vi planen känd	13
Vad gör vi om något händer?	15
Anmälningsskyldighet	15
Arbetsgång vid kränkande behandling	16
Rutin för hur vårdnadshavare/barn/elev går tillväga för att rapportera när ett barn/elev upplever eller får kännedom om kränkande behandling.....	17
Synpunkter och klagomål	17
Definitioner	18
Diskriminering.....	18
Diskrimineringslagen 1 kap 4§	18
Diskrimineringslagen 1 kap 5§	19
Källor	19

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Syfte

Syftet med planen är att förebygga och förhindra att kränkande behandling uppstår bland barn eller vuxna på förskola/skola och övrig verksamhet.

Uppdraget att motverka kränkande behandling är en del av det demokratiska uppdraget. Detta hänger i sin tur samman med hela skolans verksamhet. Arbetet mot kränkande behandling bör ses i ett vidare sammanhang och skall omfatta alla påskolan, d v s ungdomar och vuxna som är delaktiga i skolans verksamhet, vilket också omfattar föräldrar/vårdnadshavare.

Kränkande behandling handlar om såväl individen som den miljö som hon eller han befinner sig i. Orsaker till att kränkningar uppkommer kan sällan enbart kopplas till individen eller miljön. Det handlar istället om samspelet mellan individ och miljö. Allt det vi utsätts för i vår arbetsmiljö påverkar hur vi mår och hur vi uppträder mot varandra. Vi är varandras arbetsmiljö.

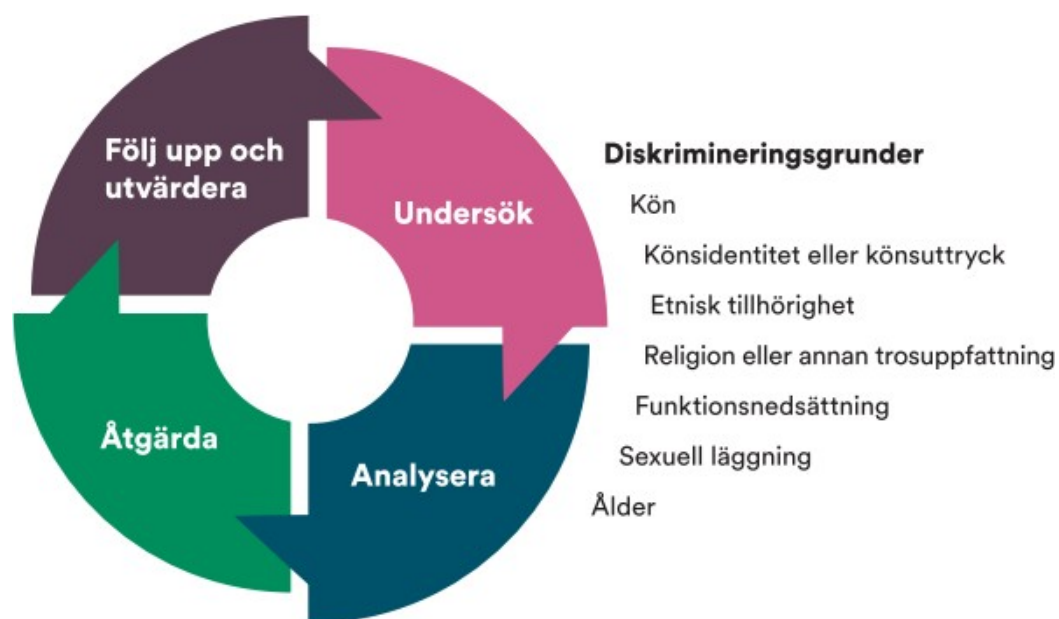
Bakgrund

Diskrimineringslagen (2008:567) syftar till att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskrimineringsombudsmannen utövar tillsyn över lagen.

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige. Artikel två i konventionen redogör för alla barns lika värde. Alla barn har samma rättigheter och ingen får diskrimineras.

I skollagen (2010:800) 6 kap regleras skolans ansvar att motverka kränkande behandling av barn och elever genom ett målinriktat arbete. Huvudmannen ska se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Varje år ska en plan upprättas med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja under det kommande året.

Kartlägg, analysera, åtgärda och följ upp efter följande modell

Uppföljning och utvärdering

Följ upp och utvärdera **förra verksamhetsårets** insatser och åtgärder.

F-3:

De flesta grupper har lagt stor vikt vid att starta dagen på ett lugnt sätt för att få en bra start på dagen. De upplever att de har lyckats med det i väldigt stor utsträckning. "Rutiner är viktiga" och det är något som tryggar upp eleverna.

2020-2021 har varit ett annorlunda år med bl.a Covid. Det som har som vanligt är ett ständigt värdegrundsarbete i grupperna på olika sätt både inom klassens ram och mellan klasser och fritidshem. "Vi-känslan" har alla arbetat med men främst har det varit inom klassens ram p.g.a. Covid. De har även arbetat kring elevernas självförtroende. Skola/förskoleklass/ fritidshem är noga med att se till alla elever och försöka hitta arbetssätt och metoder som gynnar alla. Vi ser att det är viktigt att arbeta med både individ och grupp vilket alla har gjort.

Vad det gäller att fördela personalresurser på bästa sätt behöver vi fortsätta med det och bl.a. behöver arbetslagen vara tydliga i sina utvärderingar så att ledningen har med det inför tjänsteplaneringen. Ibland "krockar" tiderna för de olika klasserna gällande bl.a. SVA- och Speciallärare, vilket i så fall gör att resurserna inte används optimalt. Att endast arbeta med 2 grupper elever förenklar situationen något för det blir färre elever att hålla koll på.

Rastaktiviteter har funnits över hela året men deltagandet har varit olika. Lite svårigheter fanns vid personalfrånvaro som gjorde att dagar föll bort p.g.a. Covid-19 och den höga frånvaro som varit. Huvudansvaret ligger på en fritidspedagog och sedan finns fler delaktiga i arbetet. Det har gett ett tydligare ansvar men också en tyngre arbetsbörda för personen i fråga eftersom hen också arbetar som fritidspedagog.

Vuxna som har ett välgrundat värdegrundsarbete och gemensamt förhållningssätt gentemot eleverna lyckas även om det kan ta ett tag att nå fram till alla elever. Här är samarbetet mellan personerna i arbetslagen väldigt viktigt. Vi fortsätter arbeta med detta.

4-6:

Skolan har arbetat med alla våra uppsatta punkter men ett extra fokus och bra måluppfyllelse gäller kring läsläsning och att förbereda prov så att alla upplever att de lyckas har vi lyckats nå mycket bra. Upplägget av läsläsning över veckan och antalet deltagare varje vecka är beundransvärt. Under delar av terminerna har inte läsläsning kunnat genomföras p.g.a. smitta men då märks det även hur uppskattat det är. Det har funnits läsläsning med ordinarie lärare och läsläsning med studiehandledare på arabiska. Detta har lett till en bättre måluppfyllelse än förväntat för vissa elever men vi har fortsatt stora utmaningar gällande både måluppfyllelse och betyg eftersom många elever har svagt språk.

Det som är vårt stora problem är den spridning som finns inom varje grupp och att då få till en bra undervisning för alla. Vi pratar mycket om att gynna alla elever och vi såg i och med den snabba utvecklingen av Classroom (p.g.a. Covid-19) att det är ett ypperligt instrument att använda för att individanpassa undervisningen. Utvecklingen av classroom gick framåt med väldig fart och nu är i stort sett alla ämnen inne i systemet.

Skolan har arbetat med värdegrund i alla dess former och på alla tänkbara sätt för att lägga grunden för allas lika värde. Barnen verkar trivas i skolan och så även personalen eftersom personalomsättningen är låg. Jobbet kan dock inte nog betonas eftersom det är ett konstant behov av arbete som gäller kring värdegrundsfrågor.

Vuxna är ute på alla raster men det är inte alla som använder de gula västarna vilket vi behöver förbättra. Då ser eleverna vem som är tillgänglig vuxen och vi vuxna kan också hålla koll på vilka fler som finns ute just då. Vi ser en tydlig tendens att när vuxna deltar i leken så gynnas gruppens sammanhållning.

Grundsärskola 1-6:

Grundsärskolan har arbetat med alla sina mål. Att bekräfta eleverna varje dag och lära dem det sociala samspelet har fungerat bra. Alla barn har gått framåt och vissa mer än andra. Några elever har precis landat och känner nu mera lugn. Gällande några elever har samarbetet med övriga skolan ökat men behöver förstärkas ytterligare för att skapa ännu mer tillhörighet. Det är viktigt att det samarbetet görs i små steg och i vissa lägen har man fått backa ett steg innan nästa steg kunde ske.

Arbetet tillsammans med 7-9 och överskolningen startade mycket bra men så kom Covid -19. Samarbetet blev annorlunda även om vi försökte hitta nya vägar. Vårt mål är att fortsätta med detta arbete framöver också eftersom övergångar är viktiga för alla barn men speciellt viktiga i vår verksamhet.

Tecken som stöd och bilder är ett arbetsredskap för både personal och elever. Det arbetet har fortsatt under hela året - både tecken som stöd TAKK, bilder att förstärka (Widgit online) och bilder i arbetet via Ipad eller dator. Att förstärka och sätta ord på känslor via tecken var ett arbete som har förbättrats avsevärt under lå.2020-2021. Utbildning till personalen har skett.

Fritidshem:

Fritidshemmens mål att ha närvarande vuxna i leken för att ge trygghet har gett effekt. Vi har få synpunkter från föräldrar och det kontinuerliga arbetet med att lösa konflikter tillsammans med eleverna ger resultat. Vi ser att den grupp som går över till Kobrans fritidshem är väl medveten om beteende och kan klara att lösa en hel del konflikter på egen hand.

Fritidshemmen har varit noga med att gruppera och skapa aktiviteter som gynnar både grupp och individ. Planeringen har gjorts efter detta och det har i många av aktiviteterna gjorts koppling till skolans verksamhet vilket gynnar elevernas måluppfyllelse. Det har varit och är en stor uppgift även för fritidshemmen att arbeta med elever som har ett grunt språk. Om språkförståelsen är svag så gynnar ett konkret arbetssätt barnen.

Samarbetet mellan avdelningar har gällt främst måndagar, vissa fredagar samt lov. Det har varit samarbete mellan fritidshemmen inom F-2 men mindre samarbete med Kobrans FH som är på annan plats och har barn i åk 3-6. Det beror också på Covid 19 då alla avdelningar arbetar mer för sig, främst morgon och "kvällstid". Det blev en kortare överskolning från Tigern till Kobran p.g.a. Covid -19. Trots det ser vi positiva resultat med barnen som var "redo för nytt fritidshem".

Samplaneringarna mellan de olika fritidshemmen lyfts som väldigt viktiga för att samordna och utveckla fritidshemmen men även den har skett mer inom varje hus, vilket vi snart hoppas ska vara över.

Föräldrakontakten (med kontakt med föräldrarna minst 2 dagar/vecka) har fungerat bra men vi har fått förändra lite och be föräldrar att gärna avvakta med att gå in i lokalerna om de inte har några ärenden. Detta för att minska antalet personer i verksamheten. Nu kontaktar föräldrarna personalen och skickar ut barnen, vilket de flesta sett som positivt.

Främjande arbete

Så här arbetar vi för att barn och elever ska känna sig trygga och utvecklas i verksamheten.

Värdegrundsfrågor: Alla elever ska ha social undervisning varje vecka dels via olika värdegrundsmaterial med också via vårt dagliga och kontinuerliga arbete under hela skoldagen.
Ansvarig: Klasslärare

Vi – känsla i gruppen och på skolan: Vi stimulerar barns individuella utveckling likväl som vi stimulerar gruppens utveckling. Vi ska lära dem att ingå i olika grupper. Dels minskar risken för fasta positioner i gruppen men det ökar också barnens självförtroende när de klarar av att samarbeta med olika personer.

Ansvarig: All personal

Sociala mål för alla elever i deras IUP: Den individuella stöttningen är viktig så att alla barn får lika förutsättningar för att kunna ta till sig kunskaper. I vissa lägen kan det också vara nödvändigt att behandla barn olika för att på så vis ge dem lika förutsättningar för att uppnå de nationella målen. Samarbetsövningar, aktiva värderingar och att prata inför grupp är några exempel som vi kommer att använda oss av.

Ansvarig: Klasslärare

Prioritera språket högt: Rikt ordförråd och god ordförståelse är en förutsättning för att elever ska nå målen i alla ämnen. Vi uppmuntrar föräldrar som talar ett annat språk i hemmet att fortsätta med det. Vi använder tolk via telefon, studiehandedare och läxläsning för att alla barn ska nå mesta möjliga. Ett projekt kring riktade insatser för nyanländas lärande och SKUA arbetas med under några år framöver.

Ansvarig: All personal

Goda förebilder: Genom att vi vuxna är trygga i oss själva, lyhörda gentemot barnen, sätter tydliga gränser, visar empati och respekt så kommer vi också att kunna ge barnen en god grund att stå på. Vi har flera verksamheter i vårt område och vi ska ta tillvara varandras kompetenser och använda oss av dem.

Ansvarig: All personal

Vårdat språk: Svordomar, kränkande tilltal, blickar eller viskningar är aldrig tillåtet vare sig bland barn eller vuxna. Trakasserier och kränkande behandling som förekommer via SMS, MMS, E-post, sociala medier eller på annat sätt är förbjudet. Vi uppmuntrar dem som ser denna form av kränkning att kontakta oss.

Ansvarig: All personal.

Heldagstänk: Vi vuxna ska lyssna aktivt på barnen. Vi ska bekräfta deras känslor och bemöta varje barn individuellt. Det är viktigt att vi är tydliga med att visa att alla barn är lika mycket värda och att vi här har en nolltolerans mot all slags fördomar. Personalen måste vara extra observanta på kamratskap i grupperna och sammanhållningen. Vi ska också vara observanta på det sociala samspelet mellan barn, mellan barn och vuxna och mellan oss vuxna.

Ansvarig: All personal

Konsekvent agerande hos personal: Vi måste alltid följa beslutade regler och får aldrig gå förbi utan att reagera och agera. För att få en bra och lugn arbetsmiljö för barn och personal krävs ett ständigt och kontinuerligt värdegrundsarbete. Det ska börja på ett tidigt stadium och fortsätta hela skoltiden igenom.

Ansvarig: All personal

Aktiv och delaktig personal: Vuxna ska vara ute på raster, finnas med i lek, vara engagerade i barnens situation för att se och upptäcka tendenser till uteslutning eller kränkningar tidigt.

Ansvarig: All personal

Delaktiga föräldrar: Genom ett aktivt föräldraråd, föräldramötet och övriga föräldraföreläsningar med olika diskussionsuppgifter får vi ett bra samarbete mellan oss och hemmet. I detta gäller det också att personal bemöter föräldrarna med respekt och är lyhörda för tankar och åsikter. Vi förväntar oss givetvis ett likadant bemötande tillbaka.

Ansvarig: Rektor, klasslärare samt personal

Elevenkät: Genomföra en elevenkät 2 gånger/läsår för att kunna se hur eleverna har det socialt och hur de upplever sin arbetssituation.

Ansvarig: Klasslärare samt FP i F, 1 och 2.

Framtagande av årlig plan mot kränkande behandling: Varje klasslärare ska gå igenom planen med eleverna under första månaden på höstterminen samt på första föräldramötet. Synpunkter från föräldrar och barn är viktiga att beakta och klasslärare ser till att de kommer med vid sammanställningen av den årliga planen. Den färdiga planen ska finnas på hemsidan och på edwise.

Ansvarig: Rektor

Ordningsregler: Varje klass ska gå igenom reglerna första skolveckan på höstterminen. På första elevrådet ska eleverna få ge synpunkter på reglerna och delta i revideringen av desamma. Reglerna ska publiceras på hemsidan och i edwise.

Ansvarig: Rektor, klasslärare och administratör.

Kartlägg och undersök risker för kränkningar

Kartlägg **nuvarande situation** på förskolan/skolan.

För att få reda på om och i så fall var det finns diskriminering och kränkande behandling på förskola/skolan görs årligen en kartläggning kring detta.

Barn och elever, personal och föräldrar deltar på olika sätt och för att bidra med förslag på relevanta åtgärder i det förebyggande arbetet i verksamheten.

Vi behöver vara observanta på följande:

- Tillfällen med många elever på minder ytor.
- Språksvårigheter och sociala koder – missförstås och leder till konflikter.
- Ensamhet och utanförskap på rast och lektion.
- Många elever på samma rasttider, matsal och omklädningsrum.

För att undvika kränkningar behövs väl kända rutiner och arbetssätt.
Arbetet för att motverka kränkningar ser ut på följande sätt över året:

- Arbetsmiljöenkät för elever i oktober/november, april/maj
- Utvecklingssamtal – vår och höst
- Utvärderingsdagar för personal i december och juni
- Föräldraråd en gång per läsår, HT första föräldraråd
- Elevråd en gång per termin, första elevrådet HT
- Personalens observationer görs kontinuerligt

Vi arbetar kontinuerligt med värdegrundsarbete bland personalen och det arbetet förs vidare ut i verksamheten. Här redovisas en liten del av det som sker på Bjurbäcksskolan F-6 inom både skola och fritidshem.

I början av varje termin observeras barngrupperna mellan skolstart i augusti och 1 oktober varje år

Ansvarig: All personal

Särskild observation kan ske av enskild elev då sådant behov uppkommer. Vid behov kopplas kurator in för enskild elev eller elevgrupp.

Ansvarig: Rektor, klasslärare och ev. skolkurator

Vid varje konflikt måste personal genast reda ut händelsen genom samtal och i de fall som behövs gå vidare till vårdnadshavare och ev. rektor/ bitr. rektor. Dokumentation görs i draftit.

Ansvarig: Klasslärare eller den som sett händelsen.

Alla kränkingsrapporter som skrivs tas upp i elevteam för respektive grupp och på så vis blir också centrala elevhälsan informerad.

Analys av orsakerna till riskerna

Analysera kartläggningen.

Analysen ligger till grund för prioriterade åtgärder under innevarande verksamhetsår. Analys av kartläggningen skall vara slutförd senast 15 oktober.

Stora barngrupper leder till trångboddhet och därmed ökar riken för konflikter.

Detta gäller speciellt under renoveringstiden för åk 4-6. Matsal, omklädningsrum, raster och kapprum är sådana ställen.

Elever med olika modersmål kan leda till att elever inte förstår varandra och missförstånd uppstår. Användning av extratjänster, studiehandledare och tolk för att föra fram rätt information är viktig. Arbeta ytterligare med språkutveckling och påtala vikten av att lära sig svenska språket och därmed förbättra språkförståelsen.

Personal måste arbeta för att ha gemensamma mål och agerande när något händer. I annat fall uppstår osäkerhet bland eleverna vilket kan leda till konflikter. Gemensamt arbete mellan skola och fritidshem, förskoleklass och fritidshem samt mellan skola och grundsärskola. En gemensam värdegrund är av största vikt.

Skillnaderna inom gruppen är mycket stora vilket gör att pedagogerna måste vara väldigt duktiga på att hitta lösningar gällande undervisningsupplägget så att det gynnar alla elever. Här behövs en varierande undervisning med förtydliganden, mallar, bilder m.m. för att alla ska kunna känna sig involverade i gruppens arbete och uppleva klasstillhörighet.

Elever som är på olika utvecklingsnivå har ibland svårigheter att förstå varandra vilket innebär att de pratar förbi varandra vilket kan leda till konflikter. Vuxna behöver vara aktiva för att kunna hjälpa till vid behov.

Elever tar med sig händelser från fritiden som leder till oroligheter och konflikter dem emellan. Samarbete mellan föräldrar och vår verksamhet är en viktig del i detta och även föräldramötesprogrammet kan hjälpa oss i detta arbete.

Upprätta åtgärder

Utifrån kartläggning och analys: redovisa de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling på er enhet.

Mål att arbeta med på Bjurbäcksskolan F-6 under läsåret 2021/2022

All personal på skola/grundsärskola/FH ansvarar för att följande verksamhet genomförs. Vi har i personalen valt att arbeta med samma mål för alla under läsåret. Åtgärderna varierar dock eftersom vi har delvis olika skolgård och att eleverna är i olika åldrar.

- Eleverna ska utveckla empatisk förmåga och ska lära sig bemöta varandra med ömsesidig respekt.
- Eleverna ska uppleva arbetsmiljön som lugn och trygg.
- Eleverna ska utveckla sitt självförtroende, känna motivation och tro på sin egen förmåga.
- Eleverna ska lära sig att använda ett vårdat språk - såväl verbalt som kroppsspråk

Följande åtgärder arbetar vi med i åk F-3 under innevarande läsår:

- Gemensamt läsprojekt inom klassens ram men också mellan alla klasser för att alla ska förbättra sig i att läsa, skriva och uttrycka sig.
- Förstärka språket genom att arbeta mer med EPA/APE tid. Det ger taltid för alla och ökar därmed deras språkliga förmåga.
- Arbeta med värdegrundsarbete på flera olika vis, bl.a. teater, UR-play, AV-media, bibliotek för att värdegrundsarbetet ska genomsyra hela verksamheten.
- Fortsätta med att fritidspedagogerna anordnar rastaktiviteter på skoltid minst 3 dagar/vecka – tydlig information till eleverna när det är och vad som erbjuds.
- F-klassens personal är ute på skolgården mellan 12.30-13.00 för att dels skapa lugn övergång till fritids och dels för att bygga relationer med föräldrar.
- Bildstöd används som förstärkning till språket.
- Sociala mål för eleverna diskuteras vid varje utvecklingssamtal.
- Vi arbetar aktivt med att förstärka positiva beteenden och uppmuntra eleverna när de framhåller kamrater.

Följande åtgärder arbetar vi med i åk 4-6 under innevarande läsår:

- Kontinuerligt arbeta med olika teman i grupperna som t.ex. tysta tröskeln, vårdat språk, meningsfulla raster, punktlighet och rätt läge. Belöna gott uppförande och visa vinsten med empati och samarbete.
- Positiv förstärkning till alla elever för att öka deras självkänsla. Vi fokuserar på det positiva.
- Koppla arbetet med allas lika värde till undervisningen och synliggöra kopplingen för eleverna. Fostra kontinuerligt så att alla visar respekt mot varandra.
- Arbetet fortsätter med värdegrundssamtal i helklass, enskilt och i mindre grupper. Vi använder oss olika uttrycksformer så som bild, film, lek och boksamtal m.m.
- Gemensamt läsprojekt under året så att alla förbättrar sig i att läsa, skriva och uttrycka sig.
- Åk 6 arbetar för att vara goda förebilder för hela skolan.
- Fortsätta att erbjuda läxhjälp 1 dag/årskurs och studiehandledning vid behov för att fullfölja skolans kompensatoriska uppdrag.
- Förbereda alla elever noga innan läxor och prov så att eleverna upplever att de lyckas.
- Vuxna ute på rasten ska använda gula västar. De ska vara uppmärksamma vid samlingar av elever men också om någon är helt ensam. Fördela personal så vi ser hela skolans gård. Extra koll under renoveringstiden!
- Rapport till berörda klasslärare vid oro.
- Tillgänglig kurator på skolan en bestämd dag/vecka för att kunna ta emot spontana besök.
- Skolsköterska och kurator finns i personalrum en dag/vecka för att främja samarbetet mellan skolan och centrala elevhälsan.
- Vuxna påminner om god samtalston och vårdat språk. Vi är goda föredömen.
- Arbeta med bildstöd (Widget on-line) som förstärkning till språket.

Följande åtgärder arbetar vi med på Grundsärskolan under innevarande läsår:

- Använda vår pedagoghund kontinuerligt i arbetet med värdegrund, regler och kommunikation.
- Veckobrevet ska vara utformat så att föräldrar upplever det viktigt att läsa.
- Arbeta med gränser: Vuxna bör finnas och ligga steget före samt markera upp och arbeta förebyggande med tydliga gränser för eleverna.
- Delta vid de gemensamma tillfällena som ges med övriga skolan. T.ex. rastaktiviteter, skoljogging, musikinslag, läsprojekt o.s.v. för att känna delaktighet.
- Koppla varje elev till en klass för att få dem att känna tillhörighet. Hur organisationen sker måste anpassas efter elevens situation och välbefinnande
- Erbjuder aktiviteter som skapar vi-känsla med både klassen barnen tillhör och den gemensamma klassen på GS.
- Samarbeta med elever på GS 7-9 inom berörda ämnen och vid "överskolning".
- Vuxna hjälper till att lotsa in dem i leken med andra elever - delaktighet från vuxna är viktigt.
- Arbeta med ord och tecken som uttrycker elevernas vilja för att lära dem att framföra sin åsikt. Arbeta in "bild-knippen", Widget on-line m.m.

Följande åtgärder arbetar vi med på fritidshemmen under innevarande läsår:

- Ge barnen tydliga instruktioner och regler, som tillsammans med skolan, gäller hela dagen.
- Lära eleverna hur man är en bra förlorare, men också en bra vinnare.
- Arbeta aktivt med att prata om olika känslor, och hjälpa barnen att sätta ord på känslorna.
- Skapa bra relationer med eleverna genom att ha olika och genomtänkta aktiviteter.
- Anpassa aktiviteterna efter barngruppen och utgå från elevernas intressen.
- Ge mycket positiv feedback, uppmuntran och beröm när de sköter sig.
- Locka till blandade aktiviteter där alla barnen får växa. T.ex. leka på olika platser, då barnen kan få en annan roll i gruppen.
- Tydliggöra pedagogens positiva attityd till leken, vilket ger eleverna en trygg känsla.
- Upprepa leken flera gånger, då självförtroendet stärks för varje gång.
- Vara närvarande i barnens lek och vägleda språk och förhållningssätt direkt.
- Vara uppmärksamma och reda ut konflikten direkt när den händer.
- Diskutera med eleverna om hur det var/blev sist när de grälade, om de kommer hur det kändes och vad de lärt sig av det.
- Ha något läsprojekt på varje fritidsavdelning där kränkande behandling ingår eller berörs.

- Samarbete vid flera tillfällen mellan de olika fritidshemmen, för att göra övergångar mellan t. ex. Tigern och Kobran tryggare.
- Skapa ett nära och förtroligt samarbete med föräldrarna vilket ger barnen trygghet.
- Uppmärksamma barn som ofta vill leka själva och även hjälpa de barn som vill styra och bestämma hela tiden.
- Ha extra uppsikt vid skymda platser.
- Som personal föregå med gott exempel både med språk och förhållningssätt.

Så här gör vi planen känd

Hur säkerställer vi att barn och elever, vårdnadshavare och personal får kunskap och kännedom om den här planen?

- I augusti presenteras vårt förebyggande arbete mot kränkningar för all personal och även för eleverna i samband med skolstart.
- Vid varje läsårsuppstart går vi igenom hur vi dokumenterar händelser i draftit med all personal.
- Gemensamma mål skrivs av ledning, personal i september angående vårt arbete.
- Lärare ansvarar för att ta in elevernas åsikter samt att göra planen känd för sin elevgrupp när den är fastställd .
- Planen är med vid elevteam utifrån inlämnade kränkingsrapporter.
- Målen och "frågan om otrygga platser" finns med på vårt föräldraråd där de diskuteras med den föräldragruppen.
- Den färdiga planen mot kränkningar och diskriminering läggs ut på hemsidan och på edwise senast 15 oktober.

Anmälningsskyldighet

Förskollärare, lärare och annan personal i förskolan och skolan måste anmäla kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier som personalen får kännedom om och som sker i samband med förskolans eller skolans verksamhet. Anmälan ska göras till rektor. Rektorn måste i sin tur anmäla vidare till huvudman. Skyldigheten att anmäla gäller oberoende av hur personalen får reda på kränkningen. Det kan till exempel handla om att ett barn eller en elev berättar om en kränkning för någon i personalen eller att hen själv ser eller hör något som kan vara en kränkning.

Källa: 6 kapitlet 10 § skollagen, Skolinspektionens beslut med diarienummer 2011:1859 och Skolinspektionens beslut med diarienummer 2018:5136.

Du som arbetar i verksamheten ska skyndsamt anmäla om ett barn eller en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling.

- Förskollärare, lärare eller annan personal ska anmäla till rektorn.
- Rektorn ska i sin tur anmäla till huvudmannen.
- Om du arbetar i en pedagogisk verksamhet som inte är en skolenhet eller förskoleenhet, t ex öppen förskola och fritidshem, ska huvudmannen utse en medarbetare som tar emot anmälan.

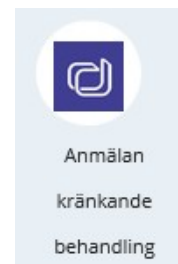
Du ska anmäla inte bara när du får kännedom om kränkande behandling, utan även om du själv uppmärksammar en händelse som kan vara kränkande. Gör ingen värdering av allvaret i händelsen före anmälan. Det kan göras så snabbt som möjligt efteråt. Tänk på att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Arbetsgång vid kränkande behandling

All misstanke gällande kränkande behandling (barn/elev-barn/elev, vuxen-barn/elev, barn/elev-vuxen) ska skyndsamt anmälas.

Hela processen: anmälan, åtgärder, uppföljning, godkännande av rektor och huvudman sker i det digitala verktyget KB-process, Drafit.

Anmälan om kränkande behandling i KB-process görs via ikonen kränkande behandling under fliken favoriter på EmmaNet.

Dokumentationen i KB-process ska ge svar på frågorna:

- När hände det?
- Var hände det?
- Vilka var inblandade?
- Vad var det som hände?
- Hur agerar vi? Åtgärder?
- Vad gör vi för att förhindra att det händer igen?
- **Rektor** ansvarar även för att dokumentera när uppföljning skall ske.
- **Huvudman** följer kontinuerligt alla enheters anmälningar vid bildningsnämndens möte.

Rutin för hur vårdnadshavare/barn/elev går tillväga för att rapportera när ett barn/elev upplever eller får kännedom om kränkande behandling

- Vänd er i första hand till berörd personal för enkelhetens och snabbhetens skull.
- Till rektor/chef för enheten.
- Förvaltningschef.

Synpunkter och klagomål

Barn/elever och vårdnadshavare kan lämna synpunkter/klagomål kring situationen på förskolor/skolor/övriga verksamheter inom bildningsförvaltningen i Emmaboda kommun på följande sätt.

- Vänd er i första hand till berörd personal för enkelhetens och snabbhetens skull.
- Till rektor/chef för enheten.
- Via Emmaboda kommuns hemsida under Rutiner för Synpunkts- och klagomålshantering på förskolor, skolor och övrig verksamhet inom bildningsförvaltningen.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med:

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning,
- Sexuell läggning
- Ålder

Diskriminering kan till exempel ske genom skolans regler, dokument eller rutiner. En elev kan också bli diskriminerad om eleven blir särbehandlad på grund av t ex en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder eller dylikt.

Diskrimineringslagen 1 kap 4§

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfarings sätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfarings sättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning,

funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Lag (2014:958)

Diskrimineringslagen 1 kap 5§

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

5 § I denna lag avses med

1. kön: att någon är kvinna eller man,
2. könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,
3. etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,
5. sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och
6. ålder: uppnådd levnadslängd.

Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

Lag (2014:958)

Källor

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/koll-pa-studiero/framja-studiero-genom-att-motverka-krankande-behandling-och-diskriminering>

<https://www.do.se/om-diskriminering/>

<https://www.emmaboda.se/utbildning--barnomsorg/synpunkter-och-klagomal-in-om-bildningsforvaltningen.html>

Emmaboda kommun

Box 54, 361 21 EMMABODA

Växel 0471-24 90 00

kommunen@emmaboda.se, www.emmaboda.se